

SIKKERHETSDATABLAD

AVSNITT 1: Identifikasjon av stoffet/stoffblandingen og selskapet/foretaket

1.1 Produktidentifikator

Produktnavn : MORDANT WASH L703

Produktkode : L703

1.2 Relevante, identifiserte bruksområder for stoffet eller blandingen, og ikke-anbefalt bruk

Bruksområde : Maling eller malingsrelatert materiale.

: Kun for industrielt bruk.

1.3 Detaljer om leverandøren på sikkerhetsdatabladet

Sherwin-Williams Protective & Marine
Tower Works
Kestor Street
Bolton
BL2 2AL
United Kingdom
+44 (0) 1204 521771

e-mail adresse til person ansvarlig for dette HMS databladet : hse.pm.emea@sherwin.com

1.4 Nødtelefonnummer

Nasjonalt rådgivingskontor/Giftinformasjonen

Telefonnummer : 22 59 13 00

Leverandør

Telefonnummer : +(44)-870-8200 418

Åpningstider : Åpen nødtelefon 24 timer i døgnet

AVSNITT 2: Fareidentifikasjon

2.1 Klassifisering av bestanddeler eller blanding

Produktdefinisjon : Blanding

Klassifisering i henhold til Forskrift (EC) 1272/2008 [CLP/GHS]

Flam. Liq. 3, H226

Eye Irrit. 2, H319

Aquatic Chronic 3, H412

Produktet er klassifisert som farlig ifølge forskrift (EU) 1272/2008 med endringer.

Se kapittel 16 for fullstendig tekst i H-setningene overfor.

Se avsnitt 11 for mer informasjon om helseeffekter og symptomer.

2.2 Etikettelementer

Farepiktogrammer :

AVSNITT 2: Fareidentifikasjon

Signalord : Advarsel
Redegjørelser om fare : Brannfarlig væske og damp.
 Gir alvorlig øyeirritasjon.
 Skadelig, med langtidsvirkning, for liv i vann.

Redegjørelser om forholdsregler

Forebygging : Bruk vernehansker. Bruk verneklær. Bruk vernebriller eller ansiktsvern. Holdes vekk fra varme, varme overflater, gnister, åpen ild og andre antenningskilder. Røyking forbudt. Unngå utslipp til miljøet.

Respons : VED HUDKONTAKT (eller håret): Tilsølte klær må fjernes straks. Skyll huden med vann.

Lagring : Ikke anvendelig.

Avhending : Disponer innholdet og emballasje i henhold til lokale, regionale, nasjonale og internasjonale forskrifter.

Farlige ingredienser : Etanol

Tilleggselementer på etiketter : BARE FOR INDUSTRIELL BRUK

Tillegg XVII – Restriksjoner på produksjon, markedsføring og bruk av bestemte farlige stoffer, blandinger og artikler : Ikke anvendelig.

Spesielle emballasjekrav
Ikke anvendelig.

2.3 Andre farer

Andre farer som ikke fører til klassifisering : Ikke kjent.

AVSNITT 3: Sammensetning/opplysninger om bestanddeler**3.2 Blanding**

Navn på produkt/ bestanddel	Identifikatorer	%	Forskrift (EU) nr. 1272/2008 [CLP]	Type
1-Methoxy-2-propanol	EU: 203-539-1 CAS: 107-98-2 Innhold: 603-064-00-3	≥10 - <20	Flam. Liq. 3, H226 STOT SE 3, H336	[1] [2]
Etanol	REACH #: 01-2119457610-43 EU: 200-578-6 CAS: 64-17-5 Innhold: 603-002-00-5	≥10 - ≤25	Flam. Liq. 2, H225 Eye Irrit. 2, H319	[1] [2]
Fosforsyre	REACH #: 01-2119485924-24 EU: 231-633-2 CAS: 7664-38-2 Innhold: 015-011-00-6	<10	Met. Corr. 1, H290 Acute Tox. 4, H302 Skin Corr. 1B, H314 Eye Dam. 1, H318	[1] [2]
Metanol	REACH #: 01-2119433307-44 EU: 200-659-6 CAS: 67-56-1 Innhold: 603-001-00-X	≤1	Flam. Liq. 2, H225 Acute Tox. 3, H301 Acute Tox. 3, H311 Acute Tox. 3, H331 STOT SE 1, H370	[1] [2]
Copper Carbonate Hydroxide	EU: 235-113-6 CAS: 12069-69-1 Innhold: 029-020-00-8	<1	Acute Tox. 4, H302 Acute Tox. 4, H332 Eye Irrit. 2, H319	[1]

AVSNITT 3: Sammensetning/opplysninger om bestanddeler

Aquatic Acute 1, H400 (M=10)
Aquatic Chronic 1, H410 (M=1)

Se kapittel 16 for fullstendig tekst i H-setningene overfor.

I følge produsentens nåværende kunnskap, og for anvendbare konsentrasjoner, finnes det ingen øvrige bestanddeler i produktet som er klassifisert som helse- eller miljøskadelig, og som skulle kreve rapportering i dette avsnittet eller er PBTs eller vPvBs, eller har blitt tildelt en administrativ norm og derfor skulle kreve rapportering i dette avsnittet.

Type

- [1] Stoff klassifisert med en helse - eller miljøfare
- [2] Stoff med en yrkeshygienisk grenseverdi
- [3] Stoffet oppfyller kriteriene for PBT ifølge forskriften (EC) nr. 1907/2006, tillegg XIII
- [4] Stoffet oppfyller kriteriene for vPvB ifølge forskriften (EC) nr. 1907/2006, tillegg XIII
- [5] Stoffe med tilsvarende bekymringsgrad
- [6] Tilleggsopplysninger på grunn av selskapets retningslinjer

Administrativ/Administrative norm/normer er, hvis tilgjengelig, oppført i punkt 8.

AVSNITT 4: Førstehjelpstiltak

4.1 Beskrivelse av førstehjelpstiltak

- Generelt** : I alle tvilstilfeller og ved vedvarende symptomer skal lege kontaktes. Ikke gi en bevisstløs person noe gjennom munnen. Bevisstløse personer plasseres i stabilt sideleie mens lege kontaktes.
- Øyekontakt** : Se etter og ta ut eventuelle kontaktlinser. Skyll øynene omgående med rennende vann i minst 10 minutter, mens øyelokkene holdes åpne, og kontakt lege.
- Innånding** : Flytt til frisk luft. Hold personen varm og i ro. Hvis den tilskadekomne ikke puster, puster uregelmessig eller det oppstår åndedrettsstans, må det gis kunstig åndedrett eller utdannet personell kan gi oksygen.
- Hudkontakt** : Fjern forurensede klær og sko. Vask huden grundig med såpe og vann eller bruk et anerkjent hudrensingsprodukt. Løsemidler eller tynnere må IKKE brukes.
- Svelging** : Ved svelging, kontakt lege omgående og vis denne beholderen eller etiketten. Hold personen varm og i ro. IKKE framkall brekning.
- Vern av førstehjelpspersonell** : Det skal ikke iverksettes tiltak som medfører personfare, eller av personer uten tilstrekkelig opplæring. Det kan være farlig for førstehjelpere å bruke munn-mot-munn-metoden.

4.2 De viktigste symptomene og effektene, både akutte og forsinkede

Det finnes ingen tilgjengelige data om selve blandingen. Fremgangsmåte for avledning av klassifisering etter forskriften (EC) nr. 1272/2008 [CLP/GHS]. Se Avsnitt 2 og 3 for detaljer.

Eksponering for konsentrasjoner av løsemiddeldamp som overstiger administrativ norm, kan gi helseplager som irriterte slimhinner og luftveier samt skade på nyrer, lever og sentralnervesystem. Symptomer og tegn er hodepine, svimmelhet, tretthet, muskelsvekkelse, døsigheit, og i ekstreme tilfeller bevisstløshet.

Løsemidler kan gi noen av de ovennevnte virkninger ved absorpsjon gjennom huden. Gjentatt eller langvarig hudkontakt kan forårsake at det naturlige fett fjernes fra huden og resultere i ikke-allergisk kontaktallergi og absorpsjon gjennom huden.

Sprut av væsken i øynene kan skape irritasjon og midlertidig skade.

Svelging kan forårsake kvalme, diaré og oppkast.

Der det er kjent, tar dette i betraktning kjente og øyeblikkelige effekter, i tillegg til kroniske effekter av komponenter ved kortsiktig og langsiktig eksponering ved inntaks-, innåndings- og hudeksponering og kontakt med øyne.

4.3 Indikasjon av enhver øyeblikkelig medisinsk hjelp og spesialbehandling som er nødvendig

- Merknader til lege** : Behandle symptomatisk. Kontakt spesialist på giftbehandling om store mengder har blitt svelget eller inhalert.
- Spesifikke behandlinger** : Ingen spesiell behandling.

Se Opplysninger om helsefare (avsnitt 11)

AVSNITT 5: Brannslukkingstiltak

5.1 Slökkemidler

Egnete brannslukkingsmidler : Anbefales: alkoholbestandig skum, karbondioksid, pulver.

Uegnete brannslukkingsmidler : Ikke bruk vannstråle.

5.2 Spesielle farer forbundet med stoffet eller blandingen

Farer på grunn av stoffet eller blandingen : Ved brann oppstår det tykk, svart røyk. Eksponering for spaltningsprodukter kan være helseskadelig.

Farlige forbrenningsprodukter : Nedbrytingsproduktene kan omfatte følgende materialer: karbonmonoksid, karbondioksid, røyk, oksider av nitrogen.

5.3 Råd for brannmenn

Spesielle beskyttelses tiltak for brannmenn : Lukkede beholdere som eksponeres for flammer, kjøles ned med vann. Avrenning fra brannslukking må ikke komme ut i avløp eller vannveier.

Særlig verneutstyr for brannslukkingsmannskaper : Brannmenn må bruke uavhengig friskluftsapparat med overtrykk (SCBA) og fullt brannvernutstyr.

AVSNITT 6: Tiltak ved utilsiktede utslipp

6.1 Personlige forholdsregler, verneutstyr og nødprosedyrer

For ikke-nødpersonell : Eliminer alle antenningskilder og sørg for god ventilasjon. Unngå å innånde damp eller tåke. Se vernetiltakene som er oppført i avsnitt 7 og 8.

Ikke la unødvendig og ubeskyttet personale komme inn.

For nødpersonell : Hvis det er påkrevet med spesialklær for å håndtere utslippet, må det tas hensyn til alle opplysningene i avsnitt 8 om egnete og ikke-egnete materialer. Se også opplysningene i "For ikke-nødpersonell".

6.2 Forholdsregler for vern av miljø : Må ikke tømmes i avløp eller vassdrag. Hvis produktet forurenses innsjøer, elver eller kloakkavløp, skal ansvarlige myndigheter informeres i henhold til lokale bestemmelser.

6.3 Metoder og materialer for begrensnings og opprenskning : Begrens og samle spill med ikke brennbare absorberende materialer, f.eks. sand, jord, vermikulitt eller kiselgur, og plasser i beholder for deponering i henhold til lokale bestemmelser (se Avsnitt 13). Rengjøres fortrinnsvis med vaskemiddel. Unngå bruk av løsemidler.

6.4 Referanse til andre avsnitt : Se avsnitt 1 for nødkontaktinformasjon.
Se avsnitt 8 for opplysninger om egnet personlig verneutstyr.
Se avsnitt 13 for flere opplysninger om avfallshåndtering.

AVSNITT 7: Håndtering og lagring

Informasjonen i dette avsnittet inneholder generelle råd og veiledning. Listen over Identifiserte bruksområder i avsnitt 1 bør sjekkes for eventuell bruksspesifikk informasjon i eksponeringsscenarioet(ene).

7.1 Forholdsregler for sikker håndtering : Unngå at det dannes brannfarlige eller eksplosjonsfarlige konsentrasjoner av damp i luften, og unngå dampkonsentrasjoner som overstiger grenseverdier for yrkeseksponering.
Produktet skal videre bare brukes i områder hvor all bruk av åpen flamme og andre antennelseskilder unngås. Elektrisk utstyr skal beskyttes i tilstrekkelig grad.
Blandinger kan lades elektrostatisk. Bruk alltid jordledning ved overføring fra én beholder til en annen.
Operatører skal bruke antistatisk fottøy og tøy, og gulv skal være ledende.
Må holdes borte fra varme, gnister og ild. Gnistdannende verktøy må ikke brukes.
Unngå kontakt med huden og øynene. Unngå innånding av støv, partikler, spray eller tåke som oppstår fra bruken av denne blandingen. Unngå innånding av

AVSNITT 7: Håndtering og lagring

pussesev.

Det må ikke spises, drikkes eller røykes i områder der dette materialet håndteres, oppbevares og bearbeides.

Bruk egnet personlig verneutstyr (se avsnitt 8.).

Tøm aldri ved bruk av trykk. Dette er ikke en trykkbeholder.

Skal bare oppbevares i beholdere av samme materiale som den originale.

Følg regelverk for helse og sikkerhet på arbeidsplassen.

Må ikke tømmes i avløp eller vassdrag.

Informasjon og brann- og eksplosjonsvern

Damp er tyngre enn luft og kan spres på gulvnivå. Damp kan danne eksplosive forbindelser med luft.

Ved utilstrekkelig ventilasjon og ved arbeid i sprøyteboks skal friskluftmaske benyttes, slik at man har kontroll over partikkel- og løsemiddeldampene.

7.2 Forhold for sikker lagring, inkludert ev. uforenlighet

: Oppbevares i henhold til lokale bestemmelser.

Merknader om delt oppbevaring

Holdes adskilt fra: oksiderende virkestoffer, kraftige alkali, kraftige syrer.

Ytterligere informasjon om oppbevaringsforholdene

Følg forholdsreglene på etiketten. Oppbevares på et tørt, kjølig og godt ventilert sted.

Må holdes borte fra varme og direkte sollys. Holdes vekk fra antennelseskilder.

Ingen røyking. Unngå uautorisert tilgang. Åpnede beholdere må lukkes forsvarlig og oppbevares stående for å unngå lekkasje.

Forurenset oppsamlingsmateriale kan være like miljøskadelig som selve utslippet.

Oppbevares i lukket originalbeholder ved temperaturer mellom 5°C og 25°C.

7.3 Spesifikk sluttbruk

Anbefalinger : Ikke kjent.

Løsninger spesifikke for industrisektoren : Ikke kjent.

Gode renholdsvaner, regelmessig sikker fjerning av avfallsstoffer og regelmessig vedlikehold av sprayfiltre vil minske risiko for selvantennelse og annen brannfare.

Før bruk av dette materialet henvises det til eksponeringsscenarioet(-iene) hvis vedlagt, for spesifikk sluttbruk, kontrolltiltak og ytterligere PPE-hensyn.

AVSNITT 8: Eksponeringskontroll/personlig beskyttelse

Informasjonen i dette avsnittet inneholder generelle råd og veiledning. Listen over Identifiserte bruksområder i avsnitt 1 bør sjekkes for eventuell bruksspesifikk informasjon i eksponeringsscenarioet(ene).

8.1 Kontrollparametere

Administrative normer

Navn på produkt/bestanddel	Grenseverdier for eksponering
1-Methoxy-2-propanol	FOR-2011-12-06-1358 (Norge, 9/2018). Absorbert gjennom huden. Gjennomsnittsverdier: 50 ppm 8 timer.
Etanol	FOR-2011-12-06-1358 (Norge, 9/2018). Gjennomsnittsverdier: 180 mg/m ³ 8 timer.
Fosforsyre	FOR-2011-12-06-1358 (Norge, 9/2018). Gjennomsnittsverdier: 500 ppm 8 timer.
Metanol	FOR-2011-12-06-1358 (Norge, 9/2018). Gjennomsnittsverdier: 950 mg/m ³ 8 timer.
	FOR-2011-12-06-1358 (Norge, 9/2018). Gjennomsnittsverdier: 1 mg/m ³ 8 timer.
	FOR-2011-12-06-1358 (Norge, 9/2018). Absorbert gjennom huden. Gjennomsnittsverdier: 100 ppm 8 timer.

AVSNITT 8: Eksponeringskontroll/personlig beskyttelse Gjennomsnittsverdier: 130 mg/m³ 8 timer.

- Anbefalt overvåkningstiltak** : Om dette produktet inneholder komponenter med yrkeshygiene grenseverdier, kan personlig overvåkning, atmosfæreovervåkning, overvåkning av arbeidsstedet eller biologisk overvåkning for å fastlå effektiviteten på avtrekk eller andre vernetiltak eller og/eller behovet for bruk av personlig åndedrettsvern være nødvendig. Sjekk overvåkingsstandardene, slik som følgende: Europeisk standard NS-EN 689 (Arbeidsplassluft - Veiledning for vurdering av eksponering for kjemiske stoffer ved innånding og målestrategi for sammenligning med grenseverdier) Europeisk standard NS-EN 14042 (Arbeidsplassluft - Veiledning for anvendelse og bruk av prosedyrer for bedømmelse av kjemiske og biologiske agens) Europeisk standard NS-EN 482 (Arbeidsplassluft - Generelle krav til utførelse av måling av kjemiske midler) Det kreves også at det vises til nasjonale rettleddningsdokumenter for bestemmelse av farlige stoffer.
- : Regelmessig overvåking av alle arbeidsområder skal gjennomføres kontinuerlig, inkludert områder som kanskje ikke er like godt ventilert.

DNEL-er/DMEL-er

Navn på produkt/bestanddel	Type	Eksponering	Verdi	Befolkning	Effekter
1-Methoxy-2-propanol	DNEL	Kortsiktig Innånding	553.5 mg/m ³	Arbeidere	Lokal
	DNEL	Langsiktig Innånding	369 mg/m ³	Arbeidere	Systemisk
	DNEL	Langsiktig Hud	50.6 mg/kg bw/dag	Arbeidere	Systemisk
	DNEL	Langsiktig Innånding	43.9 mg/m ³	Konsumenter	Systemisk
	DNEL	Langsiktig Hud	18.1 mg/kg bw/dag	Konsumenter	Systemisk
	DNEL	Langsiktig Oral	3.3 mg/kg bw/dag	Konsumenter	Systemisk
Etanol	DNEL	Kortsiktig Innånding	1900 mg/m ³	Arbeidere	Lokal
	DNEL	Langsiktig Hud	343 mg/kg	Arbeidere	Systemisk
	DNEL	Langsiktig Innånding	950 mg/m ³	Arbeidere	Systemisk
	DNEL	Kortsiktig Innånding	950 mg/m ³	Mennesker via miljøet	Lokal
	DNEL	Langsiktig Hud	206 mg/kg	Mennesker via miljøet	Systemisk
	DNEL	Langsiktig Innånding	114 mg/m ³	Mennesker via miljøet	Systemisk
Fosforsyre	DNEL	Langsiktig Oral	87 mg/kg	Mennesker via miljøet	Systemisk
	DNEL	Langsiktig Innånding	1 mg/m ³	Arbeidere	Lokal
	DNEL	Langsiktig Innånding	0.73 mg/m ³	Mennesker via miljøet	Lokal
DNEL	Kortsiktig Innånding	2 mg/m ³	Arbeidere	Systemisk	

PNEC-er

Navn på produkt/bestanddel	Kammerdetaljer	Verdi	Metodedetaljer
1-Methoxy-2-propanol	Ferskvann	10 mg/l	-
	Ferskvannsediment	41.6 mg/kg	-
	Sjøvannsediment	4.17 mg/kg	-
	Jord	2.47 mg/kg	-
	Renseanlegg for avløpsvann	100 mg/l	-
Etanol	Sjøvann	0.79 mg/l	-
	Ferskvannsediment	3.6 mg/kg	-
	Sjøvannsediment	2.9 mg/kg	-

AVSNITT 8: Eksponeringskontroll/personlig beskyttelse

	Jord	0.63 mg/kg	-
	Ferskvann	0.96 mg/l	-
	Renseanlegg for avløpsvann	580 mg/l	-
	Sekundær forgiftning	720 mg/kg	-

8.2 Eksponeringskontroll

- Egnede konstruksjonstiltak** : Sørg for tilstrekkelig ventilasjon. Der det er praktisk mulig skal dette oppnås ved bruk av lokal avtrekksventilasjon og generelt godt avsug. Hvis dette ikke er tilstrekkelig til å holde konsentrasjoner av partikler og løsemiddeldamp under administrativ norm, må det brukes egnet åndedrettsvern.
- : Brukere er anbefalt å vurdere Administrativ norm eller tilsvarende.

Individuelle vernetiltak

- Hygieniske tiltak** : Vask hender, underarmer og ansikt grundig etter å ha håndtert kjemiske produkter, før inntak av mat, røyking og toalettbesøk samt ved avsluttet arbeidsperiode. Det bør brukes egnede teknikker ved fjerning av klær som kan være tilsølt. Vask forurensede klær før de tas i bruk igjen. Sørg for at øyeskyllestasjoner og sikkerhetsdusjer er i nærheten av arbeidsstedet.

- Øye-/ansiktsvern** : Bruk øyevernutstyr som beskytter mot sprut fra væsker.

Hudvern**Håndvern****Hansker**

- : Bruk hansker som er testet etter EN374.
- : Hansker for kort eksponering/sprutbeskyttelse (mindre enn 10 min): Nitril >0,12 mm
Hansker for sprutbeskyttelse må byttes umiddelbart når de kommer i kontakt med kjemikalier.
Hansker for gjentatt eller langvarig eksponering (gjennombruddstid > 240 min) Når de farlige ingrediensene i seksjon 3 inneholder noen av følgende:
Aromatiske løsemidler (Xylen, Toluen) eller Alifatiske løsemidler eller Mineralolje bruk: Polyvinyl-alkohol (PVA) hansker 0,2-0,3 mm Ellers kan du bruke: Butyl-hansker > 0,3 mm
For eksponering over lengre perioder eller utslipp (gjennombruddstid > 480 min):
Bruk PE-laminathansker som underhansker
På grunn av mange forhold (f.eks. temperatur, slipende) kan den praktiske brukstiden av kjemiske vernehansker være mye kortere enn gjennombruddstiden som er funnet i tester.
Anbefalingen for hansketypen(e) som skal brukes når en håndterer dette produktet er basert på opplysningene fra følgende kilde: Løsemiddelprodusenter og European Solvents Industry Group (ESIG).
Det finnes ingen hanskematerialer eller kombinasjon av materialer som vil gi ubegrenset beskyttelse til noe som helst individuelt kjemikalie eller kombinasjon av kjemikalier.
Gjennomtrengingstiden må være lengre enn slutten av brukstiden for produktet.
Anvisningene og informasjonen som gis av hanskeprodusenten, når det gjelder bruk, oppbevaring, vedlikehold og utskifting må følges.
Hanskene skal skiftes ut jevnlig, og hvis de viser tegn til skade på hanskematerialet. Se alltid til at hanskene er frie for defekter og at de oppbevares og brukes på korrekt måte.
Ytelsen eller effektiviteten for hansken kan reduseres ved fysisk/kjemisk skade og dårlig vedlikehold.
Beskyttelseskremer kan gi beskyttelse for utsatte hudpartier, men bør imidlertid ikke påføres etter at huden er eksponert for preparatet.
Brukeren må kontrollere at det endelige valget av hansketyper for håndtering av produktet, er den mest passende og tar hensyn til de bestemte bruksforhold som eksisterer, som krevd i påbudet om egenvurdering av risiko.

Kroppsvern

- : Personell skal bruke antistatisk tøy av naturfiber eller varmeresistent syntetisk fiber.

AVSNITT 8: Eksponeringskontroll/personlig beskyttelse

- Annet hudvern** : Personlig verneutstyr skal velges i samsvar med oppgaven som utføres og farene forbundet med denne, og skal være godkjent av en spesialist før dette produktet håndteres. Der det oppstår antenningsrisiko på grunn av statisk elektrisitet, skal det brukes antistatisk vernetøy. Vernetøyet skal omfatte antistatiske overaller, støvler og hansker for størst mulig beskyttelse mot statisk utladning. Se Europeisk standard NS-EN 1149 for informasjon om material- og designkrav og testmetoder.
- Åndedrettsvern** : Egnede fottøy og eventuelt tilleggsværn for huden skal velges basert på oppgaven som skal utføres og de risikoene som er involvert, og må godkjennes av en spesialist før dette produktet håndteres.
- Åndedrettsvern** : Bruk godt tilpasset, partikkelfiler-åndedrettsvern i samsvar med godkjente standarder hvis en risikovurdering indikerer at dette er nødvendig. Anbefales: A2P2 (EN14387). Valg av åndedrettsvern må gjøres på grunnlag av kjent eller forventet eksponeringsnivå, produktets farlighet og sikre funksjonsgrenser for det valgte åndedrettsvernet.
- Begrensning og overvåkning av miljøeksponeringen** : Må ikke tømmes i avløp eller vassdrag.

Før bruk av dette materialet henvises det til eksponeringsscenarioet(-iene) hvis vedlagt, for spesifikk sluttbruk, kontrolltiltak og ytterligere PPE-hensyn. Informasjonen i dette HMS databladet utgjør ikke brukerens egenvurdering av risiko på arbeidsplassen, som krevd i helse- og miljølovgivningen. Påbudene i Arbeidsmiljøloven gjelder ved bruk av dette produktet på arbeidsplassen.

AVSNITT 9: Fysiske og kjemiske egenskaper

9.1 Informasjon om grunnleggende fysiske og kjemiske egenskaper

Utseende

- Fysisk tilstand** : Væske.
- Farge** : Blå.
- Lukt** : Løsemiddel.
- Luktterskel** : Ikke tilgjengelig (Ikke testet).
- pH** : 6.4
- Smeltepunkt/frysepunkt** : Ikke relevant/aktuelt på grunn av produktets art.
- Utgangskokepunkt og -kokeområde** : 77°C
- Flammepunkt** : Closed cup (CC): 24°C [Pensky-Martens Closed Cup]
- Fordamping** : 1.6 (butylacetat = 1)
- Antennelighet (fast stoff, gass)** : Ikke relevant/aktuelt på grunn av produktets art.
- Øvre/nedre brennbarhets- eller eksplosjonsgrenser** : LEL: 1.5% (1-Methoxy-2-propanol)
UEL: 19% (Ethanol)
- Damptrykk** : 5.9 kPa [ved 20 °C]
- Damptetthet** : 1 [Luft = 1]
- Relativ tetthet** : 0.99
- Løselighet(er)** : Ikke relevant/aktuelt på grunn av produktets art.
- Fordelingskoeffisient oktanol/vann** : Ikke relevant/aktuelt på grunn av produktets art.
- Selvantennelsestemperatur** : Ikke relevant/aktuelt på grunn av produktets art.
- Dekomponeringstemperatur** : Ikke relevant/aktuelt på grunn av produktets art.
- Viskositet** : Kinematisk (40°C): >0.205 cm²/s
- Eksplosjonsegenskaper** : Ved lagring og bruk under normale forhold vil det ikke oppstå farlige reaksjoner.
- Oksidasjonsegenskaper** : Ved lagring og bruk under normale forhold vil det ikke oppstå farlige reaksjoner.

AVSNITT 10: Stabilitet og reaktivitet

- 10.1 Reaktivitet** : Det finnes ingen bestemte testdata på reaktivitet tilgjengelig for dette produktet eller bestanddelene.
- 10.2 Kjemisk stabilitet** : Stabilt under anbefalte vilkår for oppbevaring og håndtering (se Avsnitt 7).
- 10.3 Mulighet for skadelige reaksjoner** : Ved lagring og bruk under normale forhold vil det ikke oppstå farlige reaksjoner.
- 10.4 Forhold som skal unngås** : Kan danne skadelige nedbrytningsprodukter hvis det utsettes for høye temperaturer.
- 10.5 Uforenlige stoffer** : Oppbevares adskilt fra følgende materialer for å unngå kraftige eksotermiske reaksjoner: oksiderende virkestoffer, kraftige alkali, kraftige syrer.
- 10.6 Farlige nedbrytningsprodukter** : Nedbrytningsproduktene kan omfatte følgende materialer: karbonmonoksid, karbondioksid, røyk, oksider av nitrogen.

Se avsnitt 7: HÅNDTERING OG OPPBEVARING, og avsnitt 8: EKSPONERINGSTILTAK/PERSONLIG VERNEUTSTYR for mer informasjon og vern av ansatte.

AVSNITT 11: Toksikologiske opplysninger**11.1 Informasjon om toksikologiske effekter**

Det finnes ingen tilgjengelige data om selve blandingen. Fremgangsmåte for avledning av klassifisering etter forskriften (EC) nr. 1272/2008 [CLP/GHS]. Se Avsnitt 2 og 3 for detaljer.

Eksponering for konsentrasjoner av løsemiddeldamp som overstiger administrativ norm, kan gi helseplager som irriterte slimhinner og luftveier samt skade på nyrer, lever og sentralnervesystem. Symptomer og tegn er hodepine, svimmelhet, tretthet, muskelsvekkelse, døsigheit, og i ekstreme tilfeller bevisstløshet.

Løsemidler kan gi noen av de ovennevnte virkninger ved absorpsjon gjennom huden. Gjentatt eller langvarig hudkontakt kan forårsake at det naturlige fettene fjernes fra huden og resultere i ikke-allergisk kontaktallergi og absorpsjon gjennom huden.

Sprut av væsken i øynene kan skape irritasjon og midlertidig skade.

Svelging kan forårsake kvalme, diaré og oppkast.

Der det er kjent, tar dette i betraktning kjente og øyeblikkelige effekter, i tillegg til kroniske effekter av komponenter ved kortsiktig og langsiktig eksponering ved inntaks-, innåndings- og hudeksponering og kontakt med øyne.

Akutt toksisitet

Navn på produkt/ bestanddel	Resultat	Arter	Dose	Eksponering
1-Methoxy-2-propanol	LD50 Hud	Kanin	13 g/kg	-
	LD50 Oral	Rotte	6600 mg/kg	-
Etanol	LC50 Innånding Damp	Rotte	124700 mg/m ³	4 timer
	LD50 Oral	Rotte	7 g/kg	-
Fosforsyre	LD50 Oral	Rotte	1.25 g/kg	-
Metanol	LC50 Innånding Gass.	Rotte	145000 ppm	1 timer
	LC50 Innånding Gass.	Rotte	64000 ppm	4 timer
	LD50 Hud	Kanin	15800 mg/kg	-
	LD50 Oral	Rotte	5600 mg/kg	-
Copper Carbonate	LD50 Oral	Rotte	1350 mg/kg	-
Hydroxide				

Estimater over akutt toksisitet

Vei	ATE verdi
Oral	6474.3 mg/kg
Hud	31870.2 mg/kg
Inhalering (damper)	318.7 mg/l

Irritasjon/korrosjon

AVSNITT 11: Toksikologiske opplysninger

Navn på produkt/ bestanddel	Resultat	Arter	Poeng	Eksposering	Observasjon
1-Methoxy-2-propanol	Øyne - Mildt irriterende	Kanin	-	24 timer 500 milligrams	-
	Hud - Mildt irriterende	Kanin	-	500 milligrams	-
Etanol	Øyne - Mildt irriterende	Kanin	-	24 timer 500 milligrams	-
	Øyne - Middels irriterende stoff	Kanin	-	0.06666667 minutter 100 milligrams	-
	Øyne - Middels irriterende stoff	Kanin	-	100 microliters	-
	Øyne - Sterkt irriterende stoff	Kanin	-	500 milligrams	-
	Hud - Mildt irriterende	Kanin	-	400 milligrams	-
	Hud - Middels irriterende stoff	Kanin	-	24 timer 20 milligrams	-
Metanol	Øyne - Middels irriterende stoff	Kanin	-	24 timer 100 milligrams	-
	Øyne - Middels irriterende stoff	Kanin	-	40 milligrams	-
	Hud - Middels irriterende stoff	Kanin	-	24 timer 20 milligrams	-

Konklusjon/oppsummering : Ikke kjent.

Overfølsomhet

Ingen data tilgjengelig

Konklusjon/oppsummering : Ikke kjent.

Mutasjonsfremmende karakter

Ingen data tilgjengelig

Kreftfremkallende egenskap

Ingen data tilgjengelig

Reproduktiv giftighet

Ingen data tilgjengelig

Fosterskadelige egenskaper

Ingen data tilgjengelig

Toksisitet for angitt målorgan (enkelteksponering)

Navn på produkt/bestanddel	Kategori	Eksposeringsvei	Målorganer
1-Methoxy-2-propanol	Kategori 3	Ikke anvendelig.	Narkotisk effekt
Metanol	Kategori 1	Ikke bestemt	Ikke bestemt

Toksisitet for angitt målorgan (gjentatt eksponering)

Navn på produkt/bestanddel	Kategori	Eksposeringsvei	Målorganer
Ingen data tilgjengelig			

Fare for aspirering

Navn på produkt/bestanddel	Resultat
Ingen data tilgjengelig	

AVSNITT 11: Toksikologiske opplysninger

Andre opplysninger av betydning for helse, miljø og sikkerhet : Ikke kjent.

AVSNITT 12: Økologiske opplysninger**12.1 Toksisitet**

Det finnes ingen tilgjengelige data om selve blandingen.
Må ikke tømmes i avløp eller vassdrag.

Fremgangsmåte for avledning av klassifisering etter forskriften (EC) nr. 1272/2008 [CLP/GHS]. Se Avsnitt 2 og 3 for detaljer.

Navn på produkt/ bestanddel	Resultat	Arter	Eksponering
Etanol	Akutt EC50 17.921 mg/l Sjøvann	Alge - Ulva pertusa	96 timer
	Akutt EC50 2000 µg/l Ferskvann	Dafnie - Daphnia magna	48 timer
	Akutt LC50 25500 µg/l Sjøvann	Skalldyr - Artemia franciscana - Larve	48 timer
	Akutt LC50 42000 µg/l Ferskvann	Fisk - Oncorhynchus mykiss	4 dager
	Kronisk NOEC 4.995 mg/l Sjøvann	Alge - Ulva pertusa	96 timer
	Kronisk NOEC 100 µl/L Ferskvann	Dafnie - Daphnia magna - Nyfødt organisme	21 dager
Fosforsyre	Kronisk NOEC 0.375 µl/L Ferskvann	Fisk - Gambusia holbrooki - Larve	12 uker
	Akutt EC50 105 ppm Ferskvann	Dafnie - Daphnia magna	48 timer
Metanol	Akutt LC50 60 ppm Ferskvann	Fisk - Lepomis macrochirus	96 timer
	Akutt EC50 16.912 mg/l Sjøvann	Alge - Ulva pertusa	96 timer
	Akutt LC50 2500000 µg/l Sjøvann	Skalldyr - Crangon crangon - Voksen	48 timer
	Akutt LC50 3289 mg/l Ferskvann	Dafnie - Daphnia magna - Nyfødt organisme	48 timer
	Akutt LC50 290 mg/l Ferskvann	Fisk - Danio rerio - Egg	96 timer
	Kronisk NOEC 9.96 mg/l Sjøvann	Alge - Ulva pertusa	96 timer

12.2 Persistens og nedbrytbarhet

Navn på produkt/ bestanddel	Test	Resultat	Dose	Inoculum
Ingen data tilgjengelig				

Konklusjon/oppsummering : Ikke kjent.

Navn på produkt/ bestanddel	Halveringstid i vann	Fotolyse	Biologisk nedbrytbarhet
Etanol	-	-	Lett

12.3 Bioakkumuleringspotensial

Navn på produkt/ bestanddel	LogP _{ow}	BKF	Potensial
Metanol	-	<10	lav

12.4 Jordmobilitet

Fordelingskoeffisient for jord/vann (K_{oc}) : Ikke kjent.

Mobilitet : Ikke kjent.

AVSNITT 12: Økologiske opplysninger**12.5 Resultater av PBT- og vPvB-vurderinger****PBT** : Ikke anvendelig.**vPvB** : Ikke anvendelig.

12.6 Andre skadevirkninger : Ingen kjente betydelige virkninger eller kritiske farer.
: Unngå spredning av utslipp av materialet, avrenning og kontakt med jord, vassdrag, avløp og kloakk.

AVSNITT 13: Instruksjoner ved disponering**13.1 Avfallsbehandlingsmetoder****Produkt**

Metoder for avhending : Unngå at det produseres avfall, eller reduser avfallsmengden til et minimum i den grad det er mulig. Deponering av dette produktet, oppløsninger og alle biprodukter skal til enhver tid skje i samsvar med lovfestede krav til miljøvern og avfallsdeponering og alle regionale bestemmelser fra lokale myndigheter. Overskytende materialer og ikke gjenvinnbare produkter må deponeres via et firma/underleverandør som er registrert for behandling av spesialavfall. Avfall må ikke deponeres ubehandlet til avløp unntatt når det er fullstendig i samsvar med alle krav fra myndigheter med jurisdiksjon.

Farlig avfall : Ja.**Den europeiske avfallslisten (EAL)** : maling- og lakkavfall som inneholder organiske løsemidler eller andre helsefarlige stoffer 08 01 11*

Fjerning av kjemikalieavfall : Må ikke tømmes i avløp eller vassdrag. Avhending i henhold til alle relevante føderale, delstatsbaserte og lokale regler. Hvis dette produktet blandes med annet avfall, kan det hende at den originale avfallsproduktkoden ikke lenger gjelder, og den korrekte koden må tildeles. Kontakt lokale avfallsmyndigheter for ytterligere informasjon.

Emballasje

Metoder for avhending : Unngå at det produseres avfall, eller reduser avfallsmengden til et minimum i den grad det er mulig. Avfallsemballasjen bør resirkuleres. Forbrenning eller avhending på søppelplass bør vurderes hvis det ikke er mulig med resirkulering.

Fjerning av kjemikalieavfall : Innhent råd fra relevante avfallsmyndigheter ved hjelp av informasjonen i dette sikkerhetsdatabladet, når det gjelder klassifisering av tomme beholdere. Tomme beholdere må kastes eller gjenvinnes. Kast beholdere som er forurenset av produktet i henhold til lokale eller nasjonale lovbestemmelser.

Den europeiske avfallslisten (EAL) : emballasje som inneholder rester av eller er forurenset av helsefarlige stoffer 15 01 10*

Spesielle forholdsregler : Produktet og emballasjen skal uskadeliggjøres på en sikker måte. Vær forsiktig ved håndtering av tomme beholdere som ikke er rengjort eller skylt ut. Tomemballasje eller tomme poser kan inneholde noe produktrester. Damper fra produktrester kan danne svært brennbar eller eksplosiv atmosfære inne i beholderen. Ikke skjær, sveis eller slip brukte beholdere uten at de først har vært grundig rengjort på innsiden. Unngå spredning av utslipp av materialet, avrenning og kontakt med jord, vassdrag, avløp og kloakk.

AVSNITT 14: Transportopplysninger

	ADR/RID	IMDG	IATA
14.1 FN-nummer	UN1263	UN1263	UN1263
14.2 Korrekt transportnavn, UN	MALINGRELATERT STOFF	PAINT RELATED MATERIAL	PAINT RELATED MATERIAL

AVSNITT 14: Transportopplysninger

14.3 Etikett(er) for transportfareklasse (r)	3 	3 	3
14.4 Emballasjegruppe	III	III	III
14.5 Skadevirkninger i miljøet	Nei.	No.	No.
Tilleggsopplysninger	<u>Tunnellkode</u> D/E	<u>Emergency schedules</u> F-E, S-E	-

14.6 Spesielle forholdsregler for brukeren : **Transport innenfor brukerens anlegg**: produktet skal alltid transporteres i lukkede beholdere som står oppreist. Det må sikres at personer som transporterer produktet har fått opplæring i hva som skal gjøres ved uhell eller utslipp.

14.7 Transport i bulk, i samsvar med vedlegg II i MARPOL og IBC-koden : Ikke anvendelig.

Multimodale fraktbeskrivelser er tilgjengelig for informasjonsformål og tar ikke hensyn til størrelse på beholdere. Forekomsten av en fraktbeskrivelse for en bestemt transportmåte (sjø, luft osv.) indikerer ikke at produktet er pakket hensiktsmessig for denne transportmetoden. All pakking må vurderes for egnethet før forsendelse, og være i samsvar med gjeldende regelverk der ansvaret alene hviler på personen som tilbyr transport for produktet. Personer som laster og losser farlig gods må læres opp i alle risikoer som følger av substansene og om alle nødvendige handlinger og tiltak i tilfelle nødssituasjon.

AVSNITT 15: Regelverksmessige opplysninger

15.1 Sikkerhets-, helse- og miljøforskrifter eller lovverk som er spesifikke for stoffet eller blandingen
EU-forskrift (EU) nr. 1907/2006 (REACH)

Tillegg XIV - Liste over stoffer som krever autorisasjon**Tillegg XIV**

Ingen av bestanddelene er opplistet.

Tillegg XVII – Restriksjoner på produksjon, markedsføring og bruk av bestemte farlige stoffer, blandinger og artikler : Ikke anvendelig.

Andre EU regler

VOC innhold (2010/75/EU) : 31.1 vekt/vekt
307 g/l

Seveso Direktivet

Dette produktet kan legges til i beregningen for bestemmelser, om et område er innenfor direktivets Seveso-storulykke fare.

Nasjonale forskrifter

15.2 Kjemisk sikkerhetsvurdering : Det er ikke utført kjemisk sikkerhetsvurdering.

AVSNITT 16: Andre opplysninger

Angir informasjon som er endret fra tidligere versjon.

Forkortelser og akronymer : ATE = Akutt toksisitets estimat
 CLP = Klassifisering, merking og innpakning
 DMEL = Oppnådd minimalt effekt nivå
 DNEL = Oppnådd ingen effekt nivå
 EUH statement = CLP-spesifikk fareerklæring
 PBT = Persistent, Bioakkumulerbar og Giftig
 PNEC = Forutsatt ingen effekt konsentrasjon
 RRN = REACH registrerings nummer
 vPvB = Meget persistente og meget bioakkumulerende

Referanser til litteratur og datakilder : Forskrift (EU) nr. 1272/2008 [CLP]
 ADR = Forskrift 1. april 2009 om landtransport av farlig gods
 IATA = Internasjonal lufttransport Forening
 IMDG = Internasjonal Maritim Farlig Gods
 I overensstemmelse med forordning (EC) nr 1907/2006 (REACH), Vedlegg II, som endret ved forordning (EU) 2015/830
 Direktive 2012/18/EU, og relative endringer og tilføyelser
 Directive 2008/98/EC, and relative amendments & additions
 Direktive 2009/161/EU, og relative endringer og tilføyelser
 CEPE Guidelines

Fremgangsmåte for avledning av klassifisering etter forskriften (EC) nr. 1272/2008 [CLP/GHS]

Klassifisering	Justering
Flam. Liq. 3, H226 Eye Irrit. 2, H319 Aquatic Chronic 3, H412	På grunnlag av testdata Kalkuleringsmetode Kalkuleringsmetode

Fullstendig tekst for forkortede H-setninger : H225 Meget brannfarlig væske og damp.
 H226 Brannfarlig væske og damp.
 H290 Kan være etsende for metaller.
 H301 Giftig ved svelging.
 H302 Farlig ved svelging.
 H311 Giftig ved hudkontakt.
 H314 Gir alvorlige etseskader på hud og øyne.
 H318 Gir alvorlig øyeskade.
 H319 Gir alvorlig øyeirritasjon.
 H331 Giftig ved innånding.
 H332 Farlig ved innånding.
 H336 Kan forårsake dødsighet eller svimmelhet.
 H370 Forårsaker organskader.
 H400 Meget giftig for liv i vann.
 H410 Meget giftig, med langtidsvirkning, for liv i vann.
 H412 Skadelig, med langtidsvirkning, for liv i vann.

Fullstendig tekst for klassifiseringer [CLP/GHS] : Acute Tox. 3, H301 AKUTT TOKSISITET (oral) - Kategori 3
 Acute Tox. 3, H311 AKUTT TOKSISITET (hud) - Kategori 3
 Acute Tox. 3, H331 AKUTT TOKSISITET (innånding) - Kategori 3
 Acute Tox. 4, H302 AKUTT TOKSISITET (oral) - Kategori 4
 Acute Tox. 4, H332 AKUTT TOKSISITET (innånding) - Kategori 4
 Aquatic Acute 1, H400 FARE I VANNMILJØ (AKUTT) - Kategori 1
 Aquatic Chronic 1, H410 FARE I VANNMILJØ (LANGVARIG) - Kategori 1
 Aquatic Chronic 3, H412 FARE I VANNMILJØ (LANGVARIG) - Kategori 3
 Eye Dam. 1, H318 ALVORLIG ØYESKADE/-IRRITASJON - Kategori 1
 Eye Irrit. 2, H319 ALVORLIG ØYESKADE/-IRRITASJON - Kategori 2
 Flam. Liq. 2, H225 BRENNBARE VÆSKER - Kategori 2
 Flam. Liq. 3, H226 BRENNBARE VÆSKER - Kategori 3
 Met. Corr. 1, H290 KORRODERER METALLER - Kategori 1
 Skin Corr. 1B, H314 ETSE/IRRITERER HUD - Kategori 1B
 STOT SE 1, H370 GIFTIG FOR SPESIELLE MÅLORGANER (ENKEL EKSPONERING) - Kategori 1

AVSNITT 16: Andre opplysninger

STOT SE 3, H336

GIFTIG FOR SPESIELLE MÅLORGANER (ENKEL EKSPONERING) (Narkotisk effekt) - Kategori 3

Utskriftsdato : 09, Apr, 2019.

Utgitt dato/ Revisjonsdato : 09, Apr, 2019

Dato for forrige utgave : 05, Jul, 2018

: Hvis det ikke finnes en tidligere valideringsdato, ta kontakt med leverandøren din for mer informasjon.

Versjon : 6

Merknad til leseren

Det anbefales at hver kunde eller mottaker av dette sikkerhetsdatabladet (SDS) leser det nøye og konsulterer ressurser, som nødvendig eller hensiktsmessig, for å bli kjent med og forstå dataene i dette databladet og alle farer knyttet til produktet. Denne informasjonen er gitt i god tro og antas å være nøyaktig fra ikrafttredelsesdatoen i dette dokumentet. Det gis imidlertid ingen garanti, hverken uttrykt eller underforstått. Informasjonen som er gitt her gjelder kun produktet som sendes. Tilsetning av ethvert materiale kan endre sammensetningen, farer og risikoer for produktet. Produkter må ikke ompakkes, modifiseres eller farges, med mindre produsenten har gitt spesielle instruksjoner om dette, inkludert, men ikke begrenset til, innarbeiding av produkter som ikke er spesifisert av produsenten, eller bruk eller tilsetning av produkter i størrelsesforhold som ikke er angitt av produsenten. Regelverket kan endres, og kan variere mellom ulike steder og jurisdiksjoner. Kunden/kjøperen/brukeren er ansvarlig for å sikre at hans/hennes aktiviteter samsvarer med alle nasjonale, føderale, delstatlige, regionale eller lokale lover. Villkårene for bruk av produktet er ikke under kontroll av produsenten. Kunden/kjøperen/brukeren er ansvarlig for å bestemme de nødvendige betingelsene for sikker bruk av dette produktet. Kunden/kjøperen/brukeren bør ikke bruke produktet til annet formål enn det formål som vises i den aktuelle delen av dette sikkerhetsdatabladet uten først å henvende seg til leverandøren og få skriftlige instruksjoner for håndtering. På grunn av spredningen av informasjonskilder som for eksempel produsentspesifikke sikkerhetsdatablad, kan produsenten ikke være ansvarlig for sikkerhetsdatablader som er innhentet fra en annen kilde.